

Na temelju članka 47. stavaka 2. i 4. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, br. 79/07., 113/08., 43/09., 130/17., 114/18., 47/20., 134/20. i 143/21.) i članka 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, br. 82/15., 118/18., 31/20. i 20/21.) te članka 9.a Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Narodne novine“, br. 85/15., 121/16., 99/18., 25/19., 98/19., 32/20. i 42/20.) i članka 57.a Zakona o trgovini („Narodne novine“, br. 87/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19. i 32/20.) Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske, 08. siječnja 2022., donosi

O D L U K U

o izmjenama i dopuni Odluke o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja

I.

U Odluci o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja („Narodne novine“, br. 119/21., 129/21., 138/21., 142/21. i 145/21.) točka III. mijenja se i glasi:

„Nužne epidemiološke mjere iz točke I. ove Odluke su:

- zabrana održavanja svih javnih događaja i okupljanja na otvorenim prostorima na kojima je prisutno više od 50 osoba na jednom mjestu, osim ako se radi o javnom događanju ili okupljanju na kojem sudjeluje najviše 200 osoba s EU digitalnim COVID potvrdama, ako za takvo javno događanje ili okupljanje nadležni stožer civilne zaštite jedinice lokalne samouprave izda suglasnost
- zabrana održavanja svih javnih događanja i okupljanja u zatvorenim prostorima na kojima je prisutno više od 25 osoba na jednom mjestu, osim ako se radi o javnom događanju ili okupljanju na kojem sudjeluje najviše 100 osoba s EU digitalnim COVID potvrdama, ako za takvo javno događanje ili okupljanje nadležni stožer civilne zaštite jedinice lokalne samouprave izda suglasnost
- javna događanja te okupljanja i svečanosti svih vrsta, izuzev kino projekcija koje su započele najkasnije do 23,00 sata te svadbenih svečanosti na kojima svi prisutni posjeduju EU digitalne COVID potvrde, mogu trajati najdulje do 24,00 sata
- na pogrebima, posljednjim ispraćajima i polaganjima urni obvezno je nošenje zaštitnih maski ili maski za lice, sućut ožalošćenima se ne smije izražavati bliskim kontaktom, a uprave groblja obvezne su nadzirati pridržavanje protuepidemijskih mjera
- ograničenje radnog vremena za pekarnice i trgovine kruhom i pekarskim proizvodima do 24,00 sata
- zabrana prodaje alkoholnih pića u vremenu od 24:00 do 06:00 sati
- ograničavanje rada ugostiteljskih objekata i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja pružaju ugostiteljske usluge na način da hranu, piće, napitke i

slastice mogu usluživati isključivo gostima koji sjede za stolovima, uz strogo pridržavanje propisanih epidemioloških mjera i posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (ograničenje broja gostiju koji istovremeno smiju biti u objektu, održavanje fizičkog razmaka od najmanje 1,5 metra između pojedinih skupina gostiju, korištenje medicinskih maski ili maski za lice dok se ne sjedi za stolom i konzumira jelo, piće ili napitci, prozračivanje, čišćenje i dezinficiranje prostora, i dr.) , a radno vrijeme može se odrediti u trajanju od 06:00 do 24:00 sata

- održavanje privatnih svečanosti i okupljanja svih vrsta (uključujući i svadbene svečanosti) u ugostiteljskim i drugim objektima dopušteno je uz pridržavanje svih propisanih epidemioloških mjera ako na svečanosti nije prisutno više od 20 osoba, a ako na privatnoj svečanosti svi prisutni posjeduju EU digitalne COVID potvrde, onda na takvoj svečanosti može biti prisutno do 50 osoba, s iznimkom svadbenih svečanosti koje se uređuju u točki V. ove Odluke
- radno vrijeme casina, automat klubova i uplatnih mjesta za klađenje može se odrediti u trajanju od 08:00 do 24:00 sata
- strogo pridržavanje protuepidemijskih mjera u teretanama i fitness centrima
- strogo pridržavanje protuepidemijskih mjera prilikom održavanja radionica, dječjih igraonica i pružanja zabavnih i rekreacijskih usluga u zatvorenima prostorima (rođendaonice, zabavni i obiteljski parkovi i sl.)
- održavanje amaterskih kulturno umjetničkih izvedbi, programa i manifestacija dopušteno je uz strogo pridržavanje propisanih epidemioloških mjera i posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, s time da je za održavanje izvedbi, programa i manifestacija u zatvorenim prostorima uvjet da svi prisutni (izvođači, gledatelji i dr.) posjeduju EU digitalne COVID potvrde
- održavanje sajmovi i drugih oblika gospodarskih i turističkih događanja ili priredbi gdje se prodaju, izlažu ili prikazuju proizvodi u zatvorenim prostorima dopušteno je samo uz pridržavanje preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i ako organizator osigura da u prostore u kojima se održavaju mogu ulaziti samo osobe koje posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu (izlagači, posjetitelji, tehničko osoblje itd.)
- obvezno korištenje maski za lice ili medicinskih maski na sajmovima i drugim oblicima gospodarskih događanja ili priredbama gdje se prodaju, izlažu ili prikazuju proizvodi na otvorenim prostorima
- konferencije i kongresi mogu se održavati samo ako svi prisutni posjeduju EU digitalne COVID potvrde i uz korištenje medicinskih maski ili maski za lice te pridržavanje svih propisanih epidemioloških mjera i posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a osobito održavanja fizičke distance
- sportska natjecanja i treninzi mogu se održavati samo bez gledatelja i uz strogo pridržavanje svih propisanih epidemioloških mjera i posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a organizatori su obvezni osigurati da se svi sportaši i nužno tehničko osoblje koje je prisutno pridržavaju propisanih epidemioloških mjera
- škole stranih jezika obvezne su svoju djelatnost obavljati uz strogo pridržavanje propisanih epidemioloških mjera

- auto škole teorijski dio mogu održavati samo online ili na drugi način za održavanje kontakata na daljinu, satovi vožnje mogu trajati najviše 45 minuta uz obvezno mjerenje tjelesne temperature prije ulaska u automobil, pauza između dva kandidata mora biti minimalno 10 minuta za prozračivanje i dezinfekciju automobila te se mora voditi evidencija svih polaznika na satovima vožnje
- obvezno korištenje medicinskih maski ili maski za lice na umjetničkim izvedbama i programima (osim za izvoditelje) koji se održavaju u zatvorenim prostorima
- obvezno korištenje medicinskih maski ili maski za lice na kino projekcijama i izložbama u muzejskim, galerijskim i ostalim izložbenim prostorima u zatvorenom
- obvezno korištenje medicinskih maski ili maski za lice na sjednicama predstavničkih tijela
- preporuka da se vjerski obredi kad god je to moguće prenose putem radijskih i televizijskih programa ili na drugi način koji će omogućiti vjernicima da prisustvuju vjerskom obredu bez dolaska u vjerske objekte, a ako se vjerski obredi održavaju uz prisustvo vjernika, vjernici su obvezni nositi zaštitne maske ili maske za lice
- preporuka jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da ne organiziraju i ne omogućavaju javna događanja i okupljanja većeg broja osoba, osim ako će na javnom događanju ili okupljanju sudjelovati samo osobe koje posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu.

Organizatori javnih događanja i okupljanja na kojima će biti prisutne samo osobe koje posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu obvezni su, najkasnije sedam (7) dana prije održavanja, obavijest o namjeri organizacije takvog okupljanja, s naznakom mjesta i vremena održavanja te očekivanog broja prisutnih osoba, dostaviti stožeru jedinice lokalne samouprave na čijem području će se takvo javno događanje, odnosno okupljanje održati, te zatražiti prethodnu suglasnost za održavanje.

Nadležni stožer civilne zaštite obvezan je na zahtjev za izdavanje prethodne suglasnosti odgovoriti u roku od tri (3) dana od njegovog zaprimanja.

Prethodna suglasnost iz stavka 2. ove točke može se dati samo za javna događanja i okupljanja na kojima će svi sudionici posjedovati EU digitalne COVID potvrde.

Ugostiteljski objekti dostavu, odnosno isporuku hrane, pića, napitaka i slastica mogu obavljati uz pridržavanje svih protuepidemijskih mjera na jedan od sljedećih načina:

- osobnim preuzimanjem pred ulazom u ugostiteljski objekt bez ulaska u njega
- dostavom iz ugostiteljskog objekta vlastitim dostavnim vozilom
- dostavom iz ugostiteljskog objekta na temelju ugovora o poslovnoj suradnji sklopljenim između ugostitelja i treće osobe (pravne osobe ili fizičke osobe – obrtnika), koji su registrirani i upisani u Upisnik subjekata u poslovanju s hranom
- takozvanim „drive in“ načinom.“

II.

U točki IV. stavku 1. riječi: „100 osoba“ zamjenjuju se s riječima: „50 osoba“.

III.

U točki V. stavku 1. riječi: „30 osoba“ zamjenjuje se s riječima „20 osoba“.

IV.

Točka VI. mijenja se i glasi:

„Iznimno od protuepidemijske mjere iz točke III. stavka 1. podstavka 16. ove Odluke sportska natjecanja smiju se organizirati uz ograničeni broj gledatelja, ako svi gledatelji te tehničko i organizacijsko osoblje koje je prisutno na natjecanju posjeduju EU digitalne COVID potvrde, a ako se natjecanje održava u zatvorenom prostoru obvezno je i korištenje medicinskih maski ili maski za lice.

Broj gledatelja te tehničkog i organizacijskog osoblja koji mogu biti prisutni na sportskom natjecanju ovisi o kapacitetu tribina.

Za natjecanja koja se održavaju u zatvorenim prostorima na svakoj tribini može biti popunjeno najviše 20% kapaciteta tribine, a za natjecanja koja se održavaju na otvorenim prostorima na svakoj tribini može biti popunjeno najviše 40% kapaciteta tribine.

Organizatori natjecanja iz stavka 1. ove točke obvezni su obavijest o održavanju natjecanja u kojoj se navodi mjesto, vrijeme i okvirni broj osoba koje će biti prisutne dostaviti nadležnoj županijskoj službi civilne zaštite, putem elektroničke pošte županijskih centara 112, najkasnije tri (3) dana prije održavanja natjecanja.

Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ove točke obvezan je kontrolirati organizator natjecanja.“.

V.

U točki X. dodaje se podstavak 7. koji glasi:

„ – organizirati rad od kuće kad god je to moguće.“.

VI.

U točki XI. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Svim stožerima civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daje se uputa da prethodnu suglasnost za održavanje javnih događanja i okupljanja, u okviru ovlasti danih ovom Odlukom, izdaju sukladno odredbama ove Odluke.“.

VII.

Nužne epidemiološke mjere iz ove Odluke određuju se u trajanju do 31. siječnja 2022.

Iznimno, u slučaju bitno promijenjenih okolnosti, nužne epidemiološke mjere uvedene ovom Odlukom mogu se izmijeniti i prije isteka roka iz stavka 1. ove točke.

VIII.

Ova Odluka zajedno s obrazloženjem objavit će se na mrežnoj stranici Ravnateljstva civilne zaštite na kojoj se objavljuju odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske za sprečavanje širenja zaraze koronavirusom, na adresi: <https://civilna-zastita.gov.hr/odluke-stozera-civilne-zastite-rh-za-sprecavanje-sirenja-zaraze-koronavirusom/2304>.

IX.

Ova Odluka objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 11. siječnja 2022.

KLASA: 810-06/20-01/7

URBROJ: 511-01-300-22-478

Zagreb, 08. siječnja 2021.

**NAČELNIK STOŽERA
POTPREDSJEDNIK VLADE
I
MINISTAR UNUTARNJIH POSLOVA**

dr. sc. Davor Božinović

Dostaviti:

1. Operativnom centru Civilne zaštite,
na daljnju dostavu
2. Pismohrani

OBRAZLOŽENJE

U skladu s točkom 13. rješenja Ustavnog suda broj: U-I-5781/2021 i dr. od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr), Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo daje obrazloženje Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja (Narodne novine, br. 4/22.)

1. Odluku o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja donio je Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Stožer civilne zaštite) 5. studenoga 2021. na temelju članka 47. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, br. 79/07., 113/08., 43/09., 130/17., 114/18. i 47/20.), u vezi s člankom 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, br. 47/20.) i člankom 5. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, br. 134/20.), članka 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, br. 82/15., 118/18., 31/20. i 20/21.) te članka 9.a Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Narodne novine“, br. 85/15., 121/16., 99/18., 25/19., 98/19., 32/20. i 42/20.) i članka 57.a Zakona o trgovini („Narodne novine“, br. 87/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19. i 32/20.). Objavljena je u „Narodnim novinama“, br. 119 od 5. studenoga 2021., a stupila je na snagu 6. studenoga 2021.

2. Odlukom o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja („Narodne novine“, br. 119/21 – u daljnjem tekstu: Odluka/2021) sve osobe na području Republike Hrvatske obvezane su na pridržavanje stroge mjere fizičkog distanciranja (2 metra u zatvorenom prostoru i 1,5 metar na otvorenom prostoru), svih propisanih protuepidemijskih mjera, posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te nužnih epidemioloških mjera propisanih Odlukom/2021.

Osim obveze pridržavanja općih epidemioloških mjera, točkom III. Odluke/2021 uvedene su i posebne nužne epidemiološke mjere:

- zabrana održavanja svih javnih događanja i okupljanja na otvorenim prostorima na kojima je prisutno više od 100 osoba na jednom mjestu, osim ako se radi o javnom događanju ili okupljanju na kojem sudjeluju samo osobe s EU digitalnom COVID potvrdom, a za isto je nadležni stožer civilne zaštite jedinice lokalne samouprave dao suglasnost
- zabrana održavanja svih javnih događanja i okupljanja u zatvorenim prostorima na kojima je prisutno više od 50 osoba na jednom mjestu, osim ako se radi o javnom događanju ili okupljanju na kojem sudjeluju samo osobe s EU digitalnom COVID potvrdom, koriste se medicinske maske ili maske za lice i održava propisani fizički

razmak., a za isto je nadležni stožer civilne zaštite jedinice lokalne samouprave dao suglasnost

- javna događanja te okupljanja i svečanosti svih vrsta, izuzev kino projekcija koje su započele najkasnije do 23,00 sata te svadbenih svečanosti na kojima svi prisutni posjeduju EU digitalne COVID potvrde, mogu trajati najdulje do 24,00 sata
- na pogrebima, posljednjim ispraćajima i polaganjima urni sućut ožalošćenima se ne smije izražavati bliskim kontaktom, a uprave groblja obvezne su nadzirati pridržavanje protuepidemijskih mjera
- ograničenje radnog vremena za pekarnice i trgovine kruhom i pekarskim proizvodima do 24,00 sata
- zabrana prodaje alkoholnih pića u vremenu od 24,00 sata do 6,00 sati
- ograničavanje rada ugostiteljskih objekata i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja pružaju ugostiteljske usluge na način da hranu, piće, napitke i slastice mogu usluživati isključivo gostima koji sjede za stolovima, uz strogo pridržavanje propisanih epidemioloških mjera i posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a radno vrijeme može se odrediti u trajanju od 6,00 do 24,00 sata
- održavanje privatnih svečanosti i okupljanja svih vrsta (uključujući i svadbene svečanosti) u ugostiteljskim i drugim objektima dopušteno je uz pridržavanje svih propisanih epidemioloških mjera, ako na svečanosti nije prisutno više od 30 osoba
- radno vrijeme casina, automat klubova i uplatnih mjesta za klađenje može se odrediti u trajanju od 8,00 do 24,00 sata
- strogo pridržavanje protuepidemijskih mjera u teretanama i fitness centrima
- strogo pridržavanje protuepidemijskih mjera prilikom održavanja radionica, dječjih igraonica i pružanja zabavnih i rekreacijskih usluga u zatvorenim prostorima (rođendaonice, zabavni i obiteljski parkovi i sl.)
- održavanje amaterskih kulturno umjetničkih izvedbi, programa i manifestacija dopušteno je uz strogo pridržavanje propisanih epidemioloških mjera i posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, s time da je za održavanje izvedbi, programa i manifestacija u zatvorenim prostorima uvjet da svi prisutni (izvođači, gledatelji i dr.) posjeduju EU digitalne COVID potvrde
- održavanje sajмова i drugih oblika gospodarskih i turističkih događanja ili priredbi gdje se prodaju, izlažu ili prikazuju proizvodi u zatvorenim prostorima dopušteno je samo uz pridržavanje preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i ako organizator osigura da u prostore u kojima se održavaju mogu ulaziti samo osobe koje posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu (izlagači, posjetitelji, tehničko osoblje itd.)
- obvezno korištenje maski za lice ili medicinskih maski na sajmovima i drugim oblicima gospodarskih događanja ili priredbama gdje se prodaju, izlažu ili prikazuju proizvodi na otvorenim prostorima
- konferencije i kongresi mogu se održavati samo ako svi prisutni posjeduju EU digitalne COVID potvrde i uz korištenje medicinskih maski ili maski za lice te pridržavanje svih propisanih epidemioloških mjera i posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a osobito održavanja fizičke distance

- sportska natjecanja i treninzi mogu se održavati samo bez gledatelja i uz strogo pridržavanje svih propisanih epidemioloških mjera i posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a organizatori su obvezni osigurati da se svi sportaši i nužno tehničko osoblje koje je prisutno pridržavaju propisanih epidemioloških mjera
- škole stranih jezika obvezne su svoju djelatnost obavljati uz strogo pridržavanje propisanih epidemioloških mjera
- auto škole teorijski dio mogu održavati samo online ili na drugi način za održavanje kontakata na daljinu, satovi vožnje mogu trajati najviše 45 minuta uz obvezno mjerenje tjelesne temperature prije ulaska u automobil, pauza između dva kandidata mora biti minimalno 10 minuta za prozračivanje i dezinfekciju automobila te se mora voditi evidencija svih polaznika na satovima vožnje
- preporuka da se vjerski obredi kad god je to moguće prenose putem radio, tv programa ili na drugi način koji će omogućiti vjernicima da prisustvuju vjerskom obredu bez dolaska u vjerske objekte
- preporuka jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da ne organiziraju i ne omogućavaju javna događanja i okupljanja većeg broja osoba, osim ako će na javnom događanju ili okupljanju sudjelovati samo osobe koje posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu.

Osim nužnih epidemioloških mjera koje su uvedene za sve adresate, točkom X. Odluke/2021 uvedene su i posebne obveze za poslodavce. Oni imaju obvezu:

- zabraniti dolazak na radna mjesta radnicima koji imaju povišenu tjelesnu temperaturu i smetnje s dišnim organima, a posebno suhi kašalj i kratki dah
- smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće
- uvesti klizno radno vrijeme, gdje je to moguće
- organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće
- smanjiti broj fizičkih sastanaka na najmanju moguću mjeru
- redovito provjetravati prostore u kojima radnici borave i zadržavaju se.

3. Točkama IV., V., VI. i VII. Odluke/2021 predviđene su i određene iznimke od propisanih protuepidemijskih mjera i to:

- da na javnom događanju ili okupljanju na otvorenom prostoru može biti više od 100 osoba, ako to odobri Hrvatski zavod za javno zdravstvo
- da se mogu održavati svadbene svečanosti s više od 30 osoba, uz obveznu dostavu obavijesti o održavanju svadbene svečanosti u kojoj se navodi mjesto, vrijeme i okvirni broj osoba koje će biti prisutne nadležnoj županijskoj službi civilne zaštite putem elektroničke pošte županijskih centara 112, najkasnije 3 dana prije održavanja te pridržavanje posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i ako sve osobe koje će biti prisutne na svadbenoj svečanosti posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu. Organizator ovakve svadbene svečanosti obvezan je da, prije ulaska u prostor gdje se svadbena svečanost održava, provjerava posjeduju li sve osobe koje će biti prisutne na svadbenoj svečanosti EU digitalnu COVID potvrdu, a moraju završiti najkasnije do 02,00 sata

- održavanje sportskih natjecanja uz prisustvo gledatelja, ako svi gledatelji i tehničko i organizacijsko osoblje koje je prisutno na natjecanju posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu, a ako se natjecanje održava u zatvorenom prostoru obvezno je i korištenje medicinskih maski ili maski za lice. Organizatorima natjecanja propisana je i obveza da obavijest o održavanju natjecanja u kojoj se navodi mjesto, vrijeme i okvirni broj osoba koje će biti prisutne dostaviti nadležnoj županijskoj službi civilne zaštite, putem elektroničke pošte županijskih centara 112, najkasnije 3 dana prije održavanja natjecanja, a obvezani su i na kontrolu posjedovanja EU digitalnih COVID potvrda.
- da auto škole mogu teorijski dio i satove vožnje održavati bez ograničenja, ako polaznici, predavači i instruktori posjeduju EU digitalne COVID potvrde.

4. Osim iznimki navedenih u točki 3. ovog obrazloženja, točkom VIII. stavkom 1. Odluke/2021 od primjene protuepidemijske mjera zabrane održavanja svih javnih događanja i okupljanja u zatvorenim prostorima na kojima je prisutno više od 50 osoba na jednom mjestu izuzete su:

- profesionalne umjetničke izvedbe i programe na kojima se može prisustvovati samo uz predočenje ulaznice, a za sve posjetitelje su osigurana sjedeća mjesta
- kino projekcije
- izložbe u muzejskim, galerijskim i ostalim izložbenim prostorima
- održavanje vjerskih obreda
- sjednice predstavničkih tijela.

Točkom VIII. stavcima 2. i 3. Odluke/2021 propisano je da na navedenim okupljanjima broj prisutnih osoba nije ograničen unaprijed određenim maksimalnim brojem, već je ograničen s obzirom na veličinu prostora, na način da za svaku prisutnu osobu mora biti osigurano najmanje 4 m² neto površine, uz strogo pridržavanje svih propisanih epidemioloških mjera i posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i obvezu da na ulazu u objekt u kojem se okupljanje održava bude jasno istaknuta obavijest o najvećem mogućem broju osoba koje istovremeno mogu biti prisutne u objektu. Osim unaprijed navedenog načina ograničavanja broja prisutnih osoba, organizatori su obvezani osigurati da se prostori u kojima se okupljanja održavaju redovito provjetravaju, da na okupljanju ne bude prisutno više osoba od dopuštenog broja i da se svi prisutni pridržavaju svih propisanih epidemioloških mjera i posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Točkom VIII. stavcima 4., 5. i 6. Odluke/2021 propisano je da se profesionalne umjetničke izvedbe i programi na kojima se može prisustvovati samo uz predočenje ulaznice, a za sve posjetitelje su osigurana sjedeća mjesta, te kino projekcije i izložbe u muzejskim, galerijskim i ostalim izložbenim prostorima mogu održavati i bez navedenih ograničenja ako na okupljanju sudjeluju samo osobe koje posjeduju EU digitalne COVID potvrde, a organizatori imaju obvezu nadležnoj županijskoj službi civilne zaštite, najkasnije tri dana prije održavanja takvog okupljanja, putem elektroničke pošte županijskih centara 112 dostaviti obavijest o održavanju okupljanja u kojoj se navodi mjesto, vrijeme i okvirni broj osoba koje će biti prisutne, kao i obvezu kontrole ispunjavanja uvjeta posjedovanja EU digitalne COVID potvrde.

5. Točkom IX. Odluke/2021 dalje je određeno i da su djeca mlađa od dvanaest godina, koja na okupljanja ili svečanosti na kojima mogu biti prisutne samo osobe koje posjeduju EU digitalne COVID potvrde dolaze s roditeljima/skrbnicima koji posjeduju EU digitalne COVID potvrde, izuzeta su od obveze posjedovanja EU digitalne COVID potvrde.

6. Točkom XI. Odluke/2021 svi su stožeri civilne zaštite jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave dobili uputu da provode kontinuirani pojačani nadzor pridržavanja epidemioloških mjera propisanih Odlukom/2021, a osobito nužnih epidemioloških mjera koje se odnose na zabranu i način održavanja javnih događanja i okupljanja te ograničenja rada ugostiteljskih objekata i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja pružaju ugostiteljske usluge te da izdaju prethodnu suglasnost za održavanje svih javnih događanja i okupljanja s više od 100 osoba na jednom mjestu sukladno Odluci/2021.

7. Za kontrolu provedbe Odluke/2021 zaduženi su službenici Ravnateljstva civilne zaštite, inspektori Državnog inspektorata, policijski službenici i civilna zaštita, a nužne epidemiološke mjere koje su uvedene tom Odlukom određene su u trajanju do 30. studenoga 2021. (točke XII. i XIV.).

Također je propisano da se posebnim odlukama za područja pojedinih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne mogu propisivati blaže epidemiološke mjere, a za profesionalne umjetničke izvedbe i programe, kino projekcije te izložbe u muzejskim, galerijskim i ostalim izložbenim prostorima ne mogu se propisivati strože epidemiološke mjere od mjera propisanih Odlukom/2021 (točka XIII.).

8. Odluka/2021 je do sada novelirana četiri puta.

Prvi put je novelirana 30. studenoga 2021. („Narodne novine“, br. 129/21.) kada je produljeno trajanje uvedenih nužnih epidemioloških mjera do 15. prosinca 2021.

Drugi put je novelirana 15. prosinca 2021. („Narodne novine“, br. 138/21.) kada je ovlast odobravanja javnih događanja ili okupljanja s više od 100 osoba na otvorenim prostorima delegirana s Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo na županijske zavode za javno zdravstvo te je trajanje uvedenih nužnih epidemioloških mjera produljeno do 31. prosinca 2021.

Treći put je novelirana 23. prosinca 2021. („Narodne novine“, br. 142/21.) kada je na dane 24. prosinca 2021. i 31. siječnja 2021. bilo iznimno omogućeno održavanje javnih događanja i okupljanja do 02.00 sata idućeg dana, a isto je iznimno omogućeno i za rad ugostiteljskih objekata.

Četvrti put je novelirana 29. prosinca 2021. kada je produljena primjena uvedenih nužnih epidemioloških mjera do 31. siječnja 2022., a Odluka/2021 dopunjena je odredbom kojom se omogućuju, u slučaju bitno izmijenjenih okolnosti, njezine izmjene i dopune i prije isteka roka do kojeg su nužne epidemiološke mjere određene (to jest do 31. siječnja 2022.).

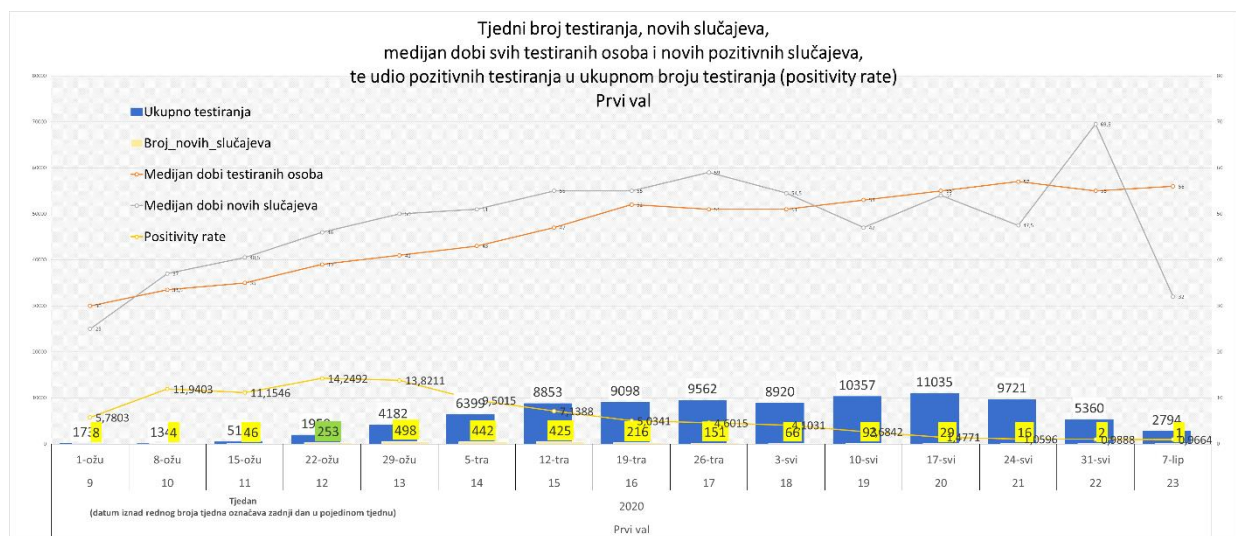
9. Stožer civilne zaštite u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo utvrdio je da su se nakon donošenja posljednje novele Odluke/2021

bitno izmijenile okolnosti vezane uz posljedice zarazne bolesti COVID-19 za pučanstvo i javno zdravlje na nacionalnoj razini, koje zahtijevaju bezodložno uvođenje strožeg režima kad je riječ o pojedinim nužnim epidemiološkim mjerama uvedenima Odlukom/2021, kako bi se na djelotvoran i prikladan način odgovorilo na potrebe koje proizlaze iz pogoršane epidemiološke i javnozdravstvene situacije u zemlji. U postojećim okolnostima, cilj je pokušati sravniti, što je više moguće, „krivulju“ rasta broja osoba zaraženih virusom SARS-CoV-2 jer je ona trenutačno u gotovo vertikalnom položaju (v. dolje Grafikon. 5.).

10. Kako bi se dobio uvid u stručnu podlogu kao temeljnu osnovu kojom se Stožer civilne zaštite, u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravlje, vodio pri utvrđivanju nužnosti i opravdanosti noveliranja Odluke/2021, osobito pri utvrđivanju nužnosti i opravdanosti uvođenja strožeg ograničenja okupljanja od onoga koji je do sada bio na snazi, u nastavku se daje pregled kretanja prethodnih četiriju valova pandemije/epidemije u Hrvatskoj. Te su činjenice relevantne jer je nedvojbeno dokazano da je u 1., 2., 3. i 4. valu uzlazni trend pandemije/epidemije zaustavljan u najvećoj mjeri nakon stupanja na snagu odluka kojima su se uvodile nužne epidemiološke mjere ograničavanja okupljanja te druge mjere radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja.

11. U Hrvatskoj je prvi val pandemije/epidemije započeo 26. veljače 2020. kada je utvrđen prvi slučaj te je trajao okvirno do 7. lipnja 2020. Prikaz je na grafikonu 1.

Grafikon 1.

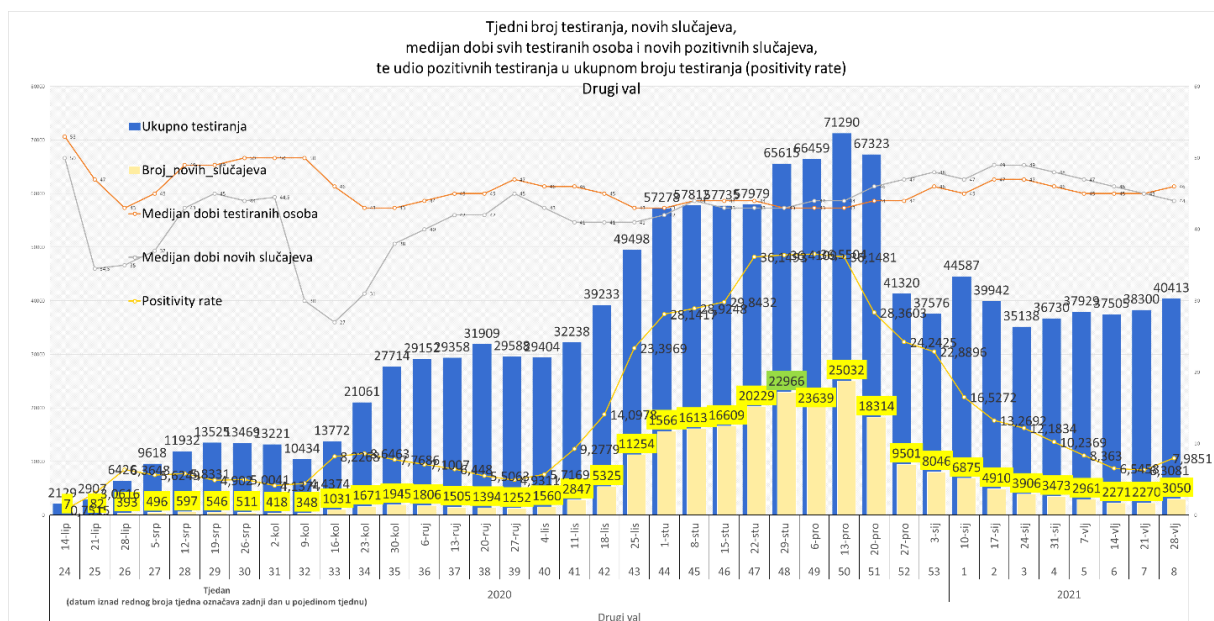
Na grafikonu 1. zelenom bojom označen je tjedan u kojem je donesena odluka o ograničenju okupljanja. Ostale relevantne odluke donesene su sljedećeg dana. Riječ je o odlukama kojima se obustavlja rad pojedinih djelatnosti/aktivnosti ili omogućuju događanja bez svečanosti i većeg okupljanja ljudi (pogrebi i sklapanje brakova) :

- Odluka o stavljanju izvan uporabe dječjih igrališta i otvorenih sportskih igrališta (20. ožujka 2020.)
- Odluka o načinu održavanja pogreba i posljednjih ispraćaja (20. ožujka 2020.)
- Odluka o mjerama prilikom sklapanja braka i životnog partnerstva (20. ožujka 2020.)

Prvi val pandemije/epidemije imao je uzlaznu krivulju sve do dva tjedna nakon donošenja odluka. Dva tjedna traje razdoblje inkubacije bolesti COVID-19 te se u tom razdoblju otkrivaju novooboljeli koji su se zarazili unutar 14 dana, tako da se promjene ne mogu očekivati prije isteka dva tjedna. U 14. tjednu, što je drugi tjedan nakon donošenja odluka, zabilježeno je 442 novooboljelih, odnosno najviše u prvom valu, dok je u 15. tjednu taj broj pao na 425, a u 16. broj novooboljelih pao je na 216.

12. Na grafikonu 2. prikazan je drugi val pandemije/epidemije.

Grafikon 2.

Zelenom bojom prikazan je tjedan u kojem je Stožer civilne zaštite donio novu Odluku o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja (27. studenoga 2020.). I ostale odluke donesene su u tom razdoblju.

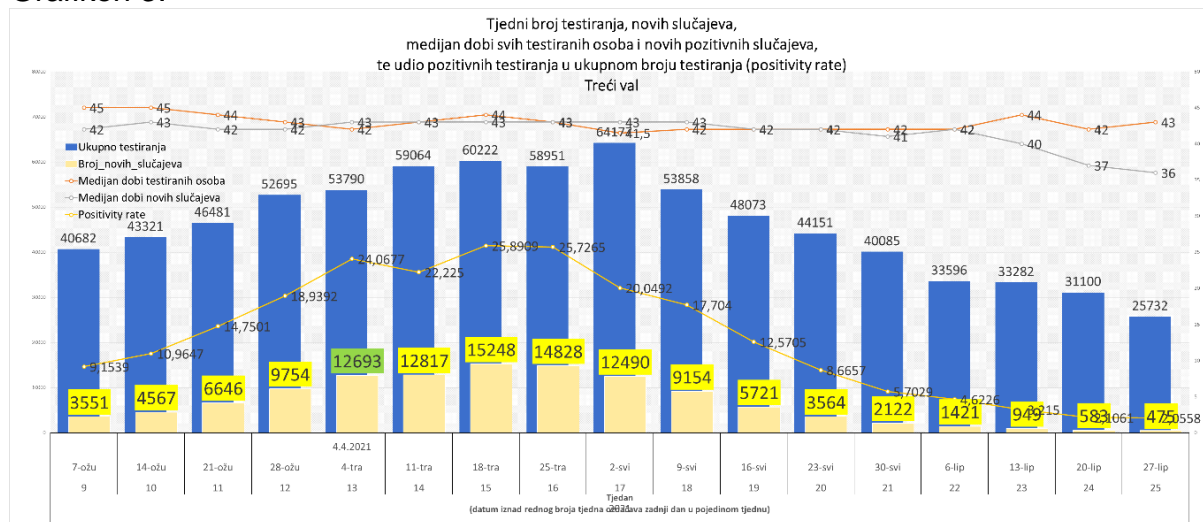
Odlukom o ograničenju okupljanja od 27. studenog 2020. okupljanje je ograničeno na 25 osoba ako se radi o javnom događanju, a na 10 ako se radi o privatnom događanju.

Kao i u prvom valu pandemije/epidemije, dva tjedna nakon donošenja Odluke o ograničenju okupljanja od 27. studenog 2020. nastavlja se porast broja novozaraženih te pogoršanje drugih epidemioloških pokazatelja. U trećem tjednu nakon donošenja te

Odluke (51. tjedan), bilježi se smanjenje broja novooboljelih s 25.032 (koliko je bilo u 50. tjednu) na 18.314 u 51. tjednu. Nakon 51. tjedna nastavlja se silazna putanja strmoglavim tempom u kontinuitetu više od 10 tjedana zaredom.

13. Treći val pandemije/epidemije prikazan je na grafikonu 3.

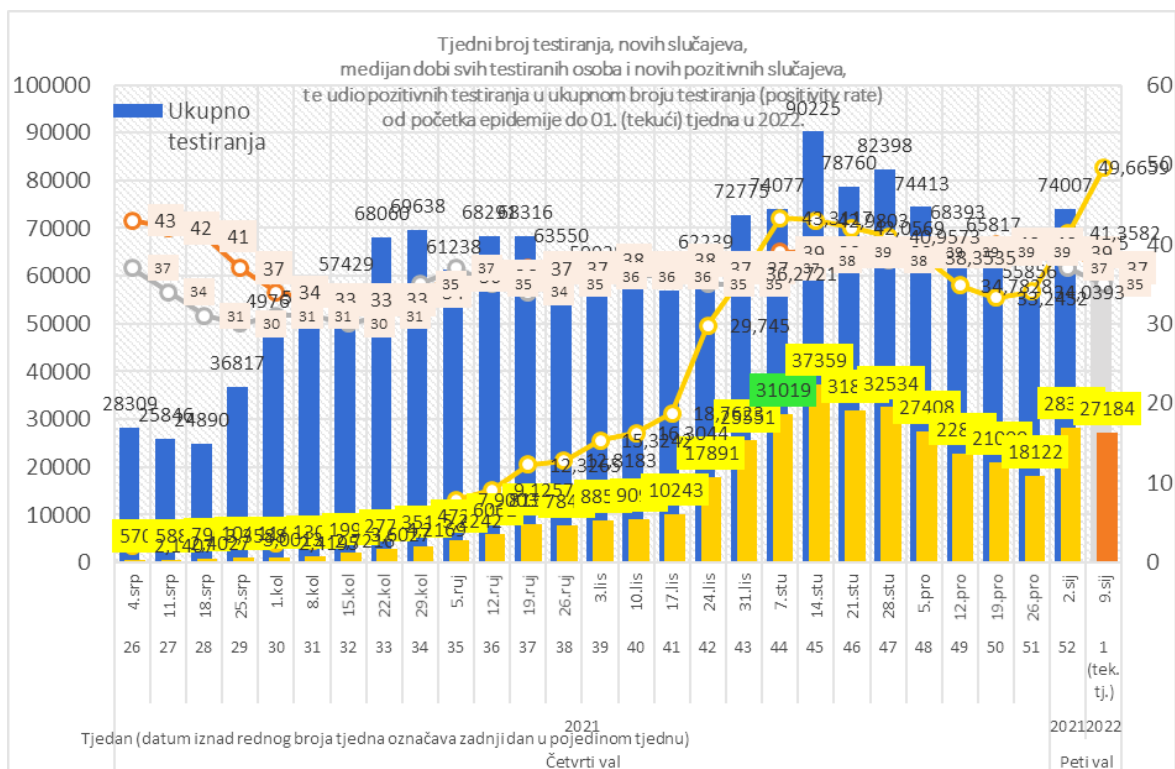
Grafikon 3.

Zelenom bojom prikazan je tjedan u kojem je Stožer civilne zaštite donio Odluku o izmjenama Odluke o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja (31. ožujka 2021.), kojom su okupljanja ponovno ograničena na 25 osoba ako je riječ o javnom događanju, a na 10 ako je riječ o privatnom događanju. Kao i u prvom i drugom valu, u dva tjedna nakon donošenja Odluke bilježi se porast broja novooboljelih da bi se prvo smanjenje zabilježilo u trećem tjednu nakon donošenja Odluke. Tako je u 15. tjednu broj novooboljelih iznosio 15.248 da bi u 16. tjednu taj broj pao na 14.828. Nakon 16. tjedna zabilježen je kontinuirani silazni trend kroz sljedećih nekoliko tjedana.

14. Četvrti i početak petog vala pandemije/epidemije prikazani su na grafikonu 4. prema stanju na dan 7. siječnja 2022. (51. tjedan 2021. i početak 1. tjedna 2022.).

Grafikon 4.

U četvrtom valu uočava se porast broja slučajeva uz maksimalni broj novih pozitivnih slučajeva utvrđenih u 45. tjednu, koji je iznosio 37.359. Odluka/2021 donesena je 5. studenoga 2021. odnosno u 44. tjednu, što je na grafikonu 4. označeno zelenom bojom.

Tom je Odlukom propisano blaže (manje restriktivno) ograničenje okupljanja nego u prethodnim valovima (ograničenje na 50 osoba u zatvorenom i 100 osoba na otvorenom, pri čemu je dozvoljen veći broj prisutnih osoba uz posjedovanje EU digitalne COVID potvrde).

Manju restriktivnost u okupljanjima u 4. valu pandemije/epidemije u odnosu na prva tri vala omogućila je činjenica da je u vrijeme kad je nastupio 4. val pandemije/epidemije cijepljeno više od 50% odrasle populacije, a dominirao je Delta soj.

Prema zaključcima *Europskog centra za kontrolu i prevenciju bolesti* (u daljnjem tekstu: ECDC),¹ potpuno cijepljenje pruža visoku razinu zaštite protiv Delta varijante. Cijepljeni i preboljeli imaju određenu razinu stečene otpornosti (imunosti) na zarazu što zajedno s raspoloživom EU digitalnom COVID potvrdom koja je uvedena 1. lipnja 2021. za Hrvatsku i nekoliko drugih zemalja, odnosno 1. srpnja 2021. za cijelu Europsku uniju (EU), omogućuje da se umjesto znatnog ograničavanja okupljanja, kakva smo imali u prva tri vala pandemije/epidemije, u 4. valu omoguće okupljanja uz manja ograničenja nego u prethodna tri vala, ali uz povećanu razinu sigurnosti ako na

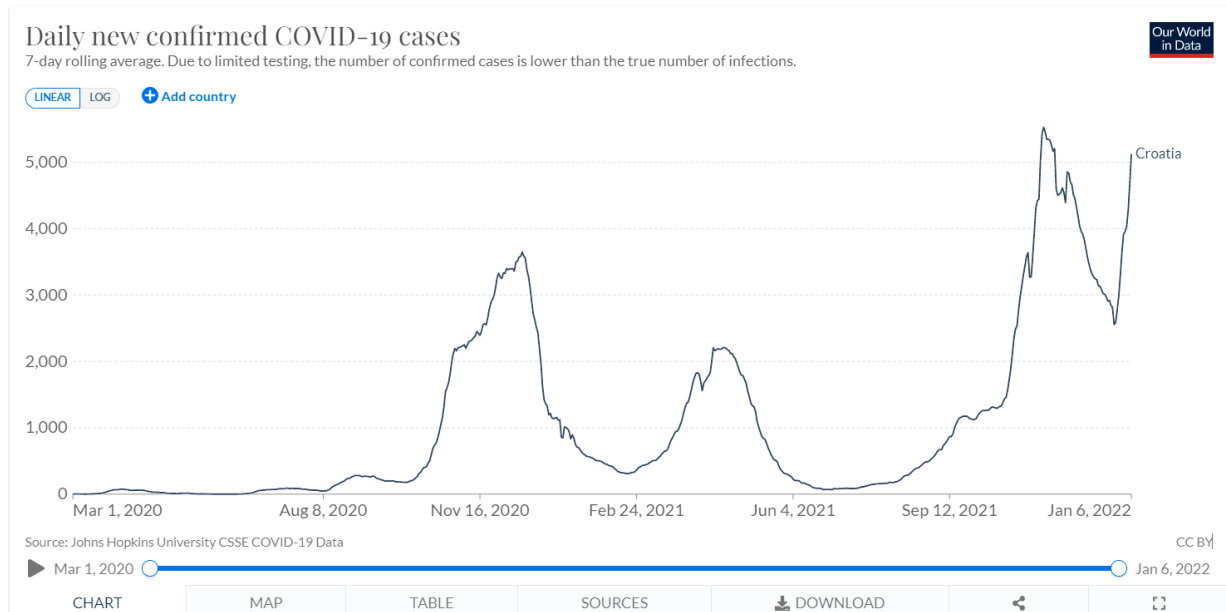
¹ European Centre for Disease Prevention and Control. Implications for the EU/EEA on the spread of the SARSCoV-2 Delta (B.1.617.2) variant of concern – 23 June 2021. ECDC: Stockholm; 2021, ECDC: https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Implications-for-the-EU-EEA-on-the-spread-of-SARS-CoV-2-Delta-VOC-23-June-2021_2.pdf

njima sudjeluju samo osobe koje su testirane, cijepljenje ili su preboljele bolest, što dokazuju EU digitalnom COVID potvrdom.

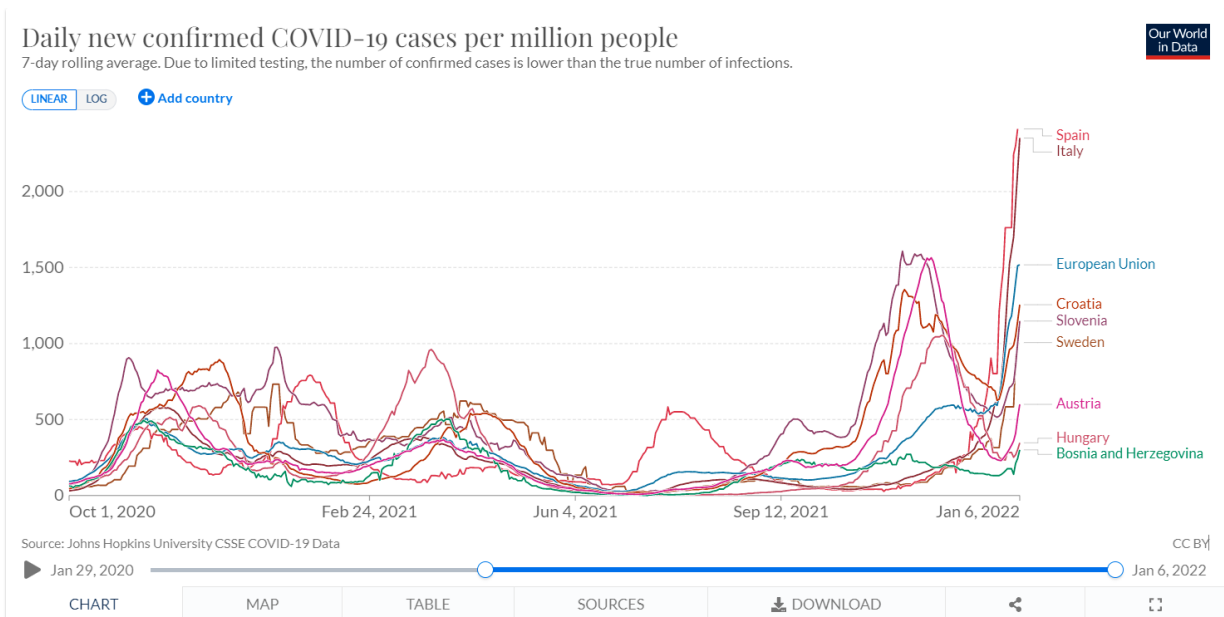
Nakon pada broja oboljelih koji je u 4. valu započeo u 46. tjednu, u 51. tjednu (18.122 novooboljelih) evidentan je prelazak u 5. val s porastom broja slučajeva, povećanjem udjela pozitivnih nalaza uz diskretno smanjenje medijana dobi testiranih i pozitivnih osoba. U 52. tjednu zabilježena su 28.302 nova slučaja zaraze, što je 36,0% više nego u prethodnom tjednu. Prvi tjedan 2022. godine nije u cijelosti prikazan na grafikonu 4., no već do 7. siječnja praktički je dosegnut broj pozitivnih iz 52. tjedna.

15. Podaci za EU i okolne zemlje te podaci za Hrvatsku upućuju na izrazito nepovoljniju epidemiološku situaciju sa znatnim porastom broja novooboljelih (grafikon 5. i grafikon 6.) i visokom stopom smrtnosti u Hrvatskoj (grafikon 7.).

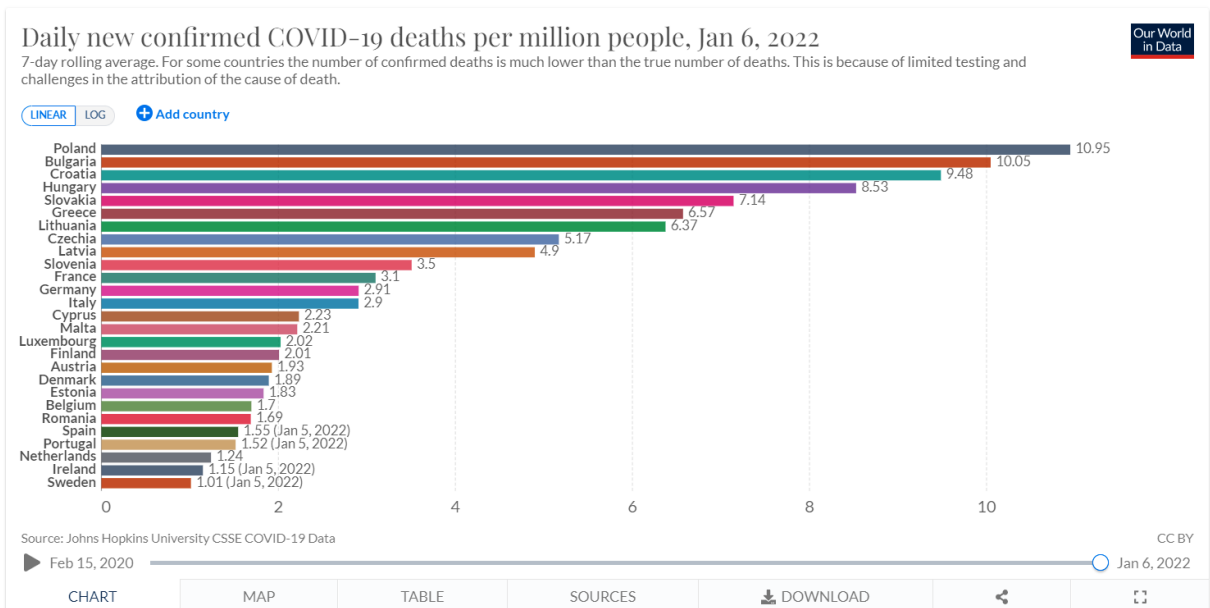
Grafikon 5.

Grafikon 6.

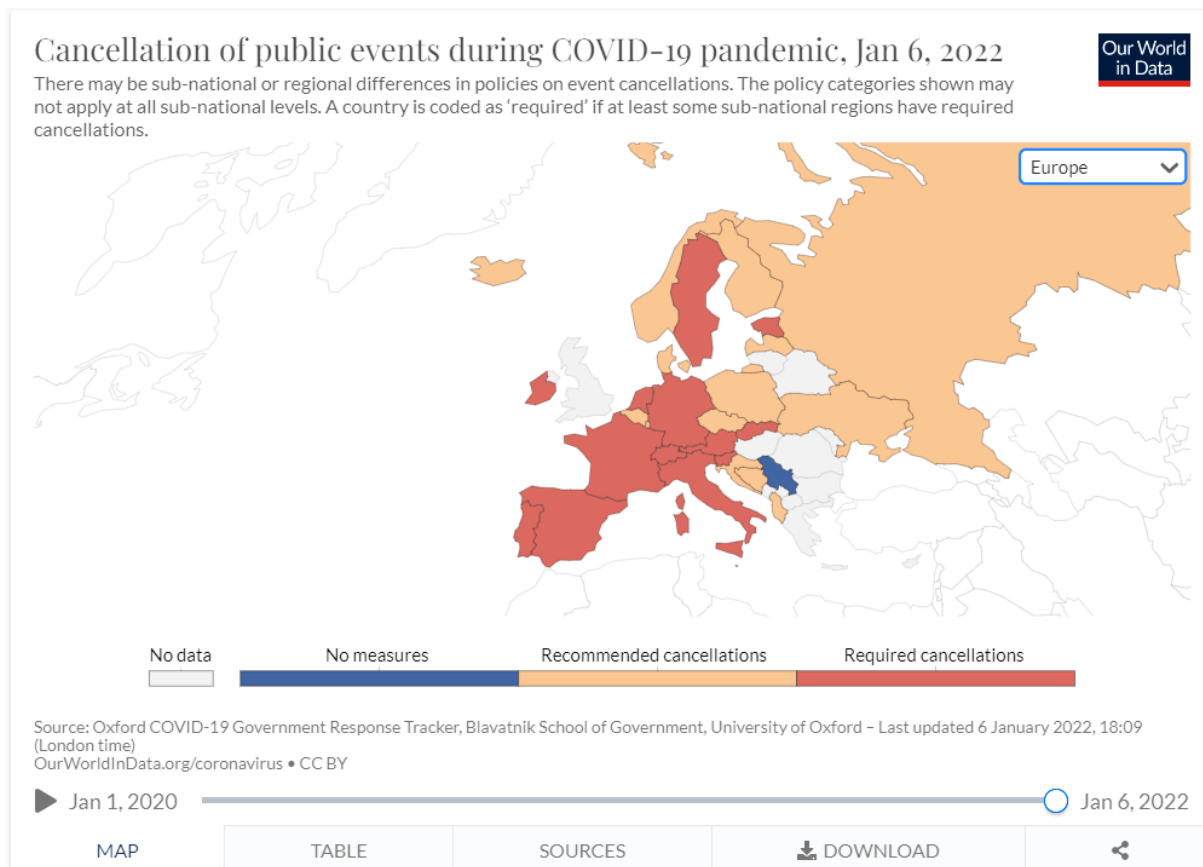
Grafikon 7.

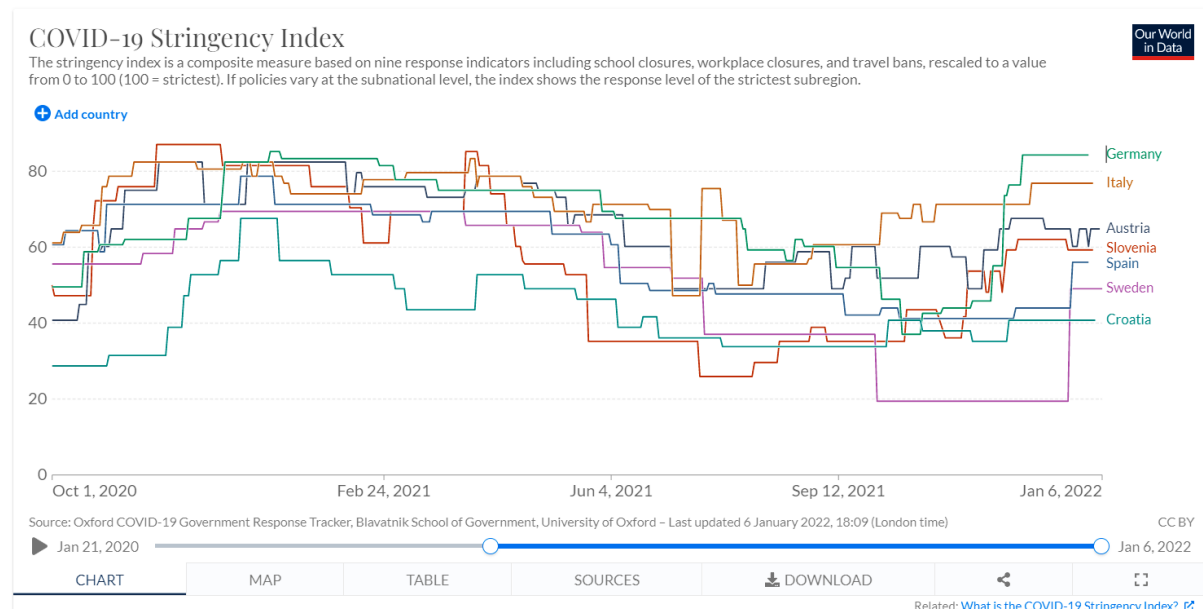
Grafikon 8. pokazuje da je u najvećem broju zemalja EU na snazi zabrana javnih okupljanja dok je na grafikonu 9. prikazan indeks strogosti mjera u odabranim zemljama EU.

Grafikon 8.

Grafikon 9.

Hrvatska se nalazi među zemljama s najnižim indeksom strogosti mjera. Kao što je prikazano na grafikonu 9., u odnosu na izabranih šest zemalja EU, na dan 7. siječnja 2022. u Hrvatskoj su na snazi najmanje stroge mjere ograničenja kojima je cilj smanjenje kontakata među ljudima.

16. Metoda slučajnog uzorkovanja u mikrobiološkom laboratoriju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo upućuje na to da je 7. i 8. siječnja 2022. među uzorcima iz Sisačko-moslavačke županije 47 od 53 (88,7%) pozitivnih uzoraka sumnjivo na Omicron varijantu virusa SARS-CoV-2. Također je 7. siječnja 2022. u zagrebačkim uzorcima slučajnim odabirom utvrđena sumnja na Omicron kod 41 od 47 (87,2%) pozitivnih uzoraka, dok je 5. siječnja 2022. utvrđena sumnja na Omicron u 37 od 44 uzorka, što znači da je kod 84,1% zagrebačkih uzoraka utvrđena sumnja na Omicron.

17. Na temelju izvještaja iz Južnoafričke Republike, gdje je najranije uočeno širenje Omicron varijante virusa SARS-CoV-2, zatim Ujedinjenog Kraljevstva, a kasnije i iz brojnih zemalja EU, SAD-a te drugih zemalja širom svijeta, vidljive su sljedeće karakteristike Omicron varijante virusa SARS-CoV-2:

- zaraznija je od Delta varijante koja je prevladavala do nedavno,
- brže zamjenjuje Delta varijantu nego što je Delta varijanta zamijenila Alfa varijantu, što je posljedica veće zaraznosti i kraće inkubacije bolesti,
- imunitet stečen primarnim cijepljenjem dostupnim cjepivima i stečen preboljenjem bolesti COVID-19 ima manju razinu zaštite od infekcije Omicron varijantom, dok preliminarne procjene sugeriraju da bi dodatna „booster“ doza trebala povećati razinu zaštite od Omicron varijante.

Na temelju utvrđenih karakteristika Omicron varijante virusa SARS-CoV-2, ECDC je 15. prosinca 2021. objavio dokument „Procjena daljnje pojave i potencijalnog utjecaja zabrinjavajuće varijante SARS-CoV-2 Omicron u kontekstu tekućeg prijenosa zabrinjavajuće varijante Delta u EU/EEA.“² ECDC u dokumentu navodi da je vrlo visok rizik od širenja Omicron varijante među stanovništvom EU te se očekuje vrlo velik utjecaj na javno zdravstvo. ECDC dalje upućuje na rezultate matematičkog modeliranja koji su pokazali da je nužno snažno smanjenje kontakata kako bi se izbjegao veliki porast slučajeva oboljenja uzrokovanih Omicron varijantom. ECDC zaključuje da je nužno uvesti i postrožiti nefarmaceutске intervencije u zajednici radi usporavanja širenja Omicron varijante, a sve s ciljem da se ne preoptereće zdravstveni sustavi zemalja članica EU.

S obzirom na karakteristike Omicron varijante virusa SARS-CoV-2, postoji opasnost da se u sljedećim tjednima toliko proširi u populaciji da – čak i uz prosječno lakše kliničke slike oboljelih – preoptereći nacionalni zdravstveni sustav te istodobno dovede do teških posljedica za gospodarstvo i javne službe (pružatelje javnih usluga), ali i za funkcioniranje državnih institucija i samoupravnih tijela, sve zbog velikog broja bolesnih koji neće moći dolaziti na posao i obavljati svoje redovite zadaće.

---

² European Centre for Disease Prevention and Control. Assessment of the further emergence and potential impact of the SARS-CoV-2 Omicron variant of concern in the context of ongoing transmission of the Delta variant of concern in the EU/EEA, 18th update – 15 December 2021. ECDC: Stockholm; 2021: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/covid-19-assessment-further-emergence-omicron-18th-risk-assessment-december-2021.pdf>.

18. ECDC je 7. siječnja 2022. objavio novu procjenu rizika.³ Ponovo je naglašena nužnost žurnog uvođenja strožih nefarmaceutskih mjera u zajednici kako bi se smanjio prijenos virusa i time spriječio potpuni kolaps zdravstvenog sustava koji bi imao dalekosežne posljedice po zdravlje građana i gospodarstvo u zemljama članicama EU.

19. Nefarmaceutske mjere uključuju:

- izbjegavanje velikih javnih ili privatnih okupljanja,
- jačanje korištenja zaštitnih maski,
- smanjene kontakata između skupina pojedinaca u društvenim ili radnim okruženjima,
- rad na daljinu,
- prošireno testiranje i snažno praćenje kontakata.

20. S obzirom na činjenicu da je glavni put prijenosa SARS-CoV-2 kapljični, to jest izravni, a samo dijelom neizravni (putem kontaminiranih ruku i površina), epidemiološke (nefarmaceutske) mjere u zajednici za smanjenje prijenosa infekcije su:

- nošenje maske koja prekriva usta i nos
- održavanje distance
- dezinfekcija ruku i površina
- provjetravanje zatvorenih prostora
- kašljanje ili kihanje u savijeni lakat ili maramicu te izbjegavanje kontakta s osobama koje imaju znakove respiratorne infekcije.

Glavna direkcija za zdravlje i sigurnost hrana Europske komisije, u dokumentu „Vrijeme za djelovanje je sada: Hitnost provedbe brzih i ciljanih mjera javnog zdravlja kako bi se usporilo i obuzdalo širenje Omicron varijante SARS-CoV-2“,⁴ ističe da je primjena nefarmaceutskih intervencija bila ključna u svijetu tijekom cijele pandemije, ali je sada zbog pojave Omicron varijante važnija nego ikad. Direkcija upućuje na važnost fizičkog distanciranja, uključujući rad na daljinu, adekvatnu ventilaciju u zatvorenim prostorima, održavanje higijenskih mjera ruku i dišnog sustava, odgovarajuće korištenje maski za lice i ostanak kod kuće u slučaju bolesti, što ostaju relevantne mjere koje treba osigurati. Dalje je istaknuto kako nedavna izbijanja klastera Omicron u nekoliko država članica EU upućuje na važnost ograničenja ili zabrana velikih okupljanja koja imaju potencijal „superširenja“ zaraze, pogotovo ako su praćena grupiranjima ljudi iz različitih zemalja.

---

³ ECDC, COVID-19 in EU/EEA Reporting period: 27 December 2021 – 2 January 2022 – Not for publication (nije za javnu objavu).

⁴ European Commission Directorate-General for Health and Food Safety, The time to act is now: The urgency of implementing swift and targeted public health measures to slow down and contain the spread of the SARS-CoV-2 Omicron variant of concern (Agreed by the Health Security Committee on 8 December 2021, https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/hsc_omicron_ph-measures_en.pdf)

U dokumentu Ministarstva zdravstva Ujedinjenog Kraljevstva „Nefarmaceutске intervencije u kontekstu Omicrona“ od 15. prosinca 2021.,⁵ u vrijeme naglog porasta infekcija Omicron varijantom virusa SARS-CoV-2 u toj zemlji, naglašava se važnost smanjenja bliskih kontakata, nošenja maski, održavanja distance, dezinfekcije i provjetravanja prostora. U preporukama je navedeno da je održavanje udaljenosti i dalje izrazito korisno, ograničenje rada ili zatvaranje ne-esencijalnih prostora smanjuje prijenos virusa, nošenje maski za lice u zatvorenom okruženju pomoći će također u smanjenju prijenosa jer postoje jasni dokazi da maske za lice mogu značajno smanjiti emisiju virusa te pružiti određenu zaštitu drugima, dok je važnost učinkovitog prozračivanja danas također povećana.

21. Nošenje maske ima dvojaku ulogu. Prvo, u kontroli izvora infekcije: ako je osoba inficirana i zarazna, pravilnim nošenjem maske u znatnoj mjeri smanjuje izbacivanje infektivnih čestica u okolinu putem disanja, govora, pjevanja, kašljanja i kihanja. Drugo, kad nezaražena osoba pravilno nosi masku, veći dio respiratornih kapljica koje drugi ljudi izbacuju disanjem, govorom, pjevanjem, kašljanjem i kihanjem, a koje bi osoba udahнула, zadržava se na masci i time se smanjuje infektivna doza koju udahne.

Razina do koje maska sprječava udisanje kapljica koje mogu biti infektivne ovisi o vrsti maske i o tome koristi li se pravilno. Najslabiju zaštitu pruža platnena maska, kirurška/medicinska maska pruža bolju zaštitu, a FFP2 i FFP3 maske najbolje filtriraju kapljice izbačene iz dišnog sustava ljudi u okolinu. Međutim, svaka je maska koja se ispravno nosi bolja nego nenošenje ili nepravilno nošenje maske.

Prema dokumentu Centra za kontrolu i prevenciju bolesti SAD-a „Znanstveni sažetak: Upotreba maski u zajednici za kontrolu širenja SARS-CoV-2“ od 6. prosinca 2021.,⁶ eksperimentalni i epidemiološki podaci podupiru upotrebu maski u zajednici kako bi se smanjilo širenje SARS-CoV-2 među odraslima i djecom, pri čemu prednost nošenja maski proizlazi iz kombinacije kontrole izvora zaraze i zaštite drugih, pa se individualna korist povećava što više ljudi nosi masku. CDC dalje ističe da je utvrđeno kako je uporaba maske sigurna za zdravlje i nije povezana s klinički značajnim utjecajima na srčanožilni ili dišni sustav odnosno na disanje ili izmjenu plinova, osim kod intenzivne tjelesne aktivnosti. Nema dokaza da nošenje maski narušava emocionalni ili jezični razvoj djece. Uzimajući u obzir da pojedine osobe uslijed zdravstvenog stanja i značajki razvojne dobi ne mogu nositi masku, važno je da sve ostale osobe dosljedno i pravilno nose masku tako da maska pokriva nos i usta jer se osobna korist koju nošenje maske

---

⁵ UK Scientific Advisory Group for Emergencies, Research and analysis. EMG and SPI-B: Non-Pharmaceutical Interventions (NPIs) in the context of Omicron, 15 December 2021 (Published 18 December 2021), <https://www.gov.uk/government/publications/emg-and-spi-b-non-pharmaceutical-interventions-npis-in-the-context-of-omicron-15-december-2021/emg-and-spi-b-non-pharmaceutical-interventions-npis-in-the-context-of-omicron-15-december-2021>.

⁶ Centers for Disease Control and Prevention, CDC, Science Brief: Community Use of Masks to Control the Spread of SARS-CoV-2, Updated Dec. 6, 2021: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/science/science-briefs/masking-science-sars-cov2.html>

pruža povećava što više ljudi nosi masku, ističe i Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) u dokumentu „Tko ne treba nositi masku? Izuzeće od obveze nošenja maske“.⁷

U dokumentu „Nošenje maski za lice nakon preboljele bolesti COVID-19 ili nakon cijepljenja“,⁸ HZJZ ističe da preboljenje i cijepljenje ne sprečava mogućnost da se virus naseli na sluznicu nosa i grla i da se kapljicama ili aerosolom prenese na druge osobe. HZJZ dalje navodi da je dodatni razlog za nošenje maski zaštita od širenja drugih virusnih i bakterijskih infekcija dišnog sustava čime se smanjuju izostanci s posla, rasterećuje sustav dijagnostike i liječenja te se čuvaju zdravstveni kapaciteti za najpotrebitije. Konačno, HZJZ naglašava kako je važno da maske nosi što više građana radi jačanja solidarnosti i svijesti o važnosti te protuepidemijske mjere.

22. Održavanje fizičke distance od sugovornika važno je za sprečavanje izravnog kontakta s velikim kapljicama koje se izbacuju tijekom govora, pjevanja, kašljanja i kihanja. Velike kapljice imaju relativno kratak domet, metar i pol do dva i brzo padnu na pod. Ako osoba govori licem u lice okrenuta prema drugoj osobi na udaljenosti manjoj od metar i pol do dva metra, kapljice koje izbacuje govorom mogu ući u usta, nos ili sluznicu oka sugovornika. Fizičkom distancom ne smanjuje se bitno rizik od kontakta s malim lebdećim česticama, ali najzaraznije su velike kapljice koje se izbacuju respiratornim putem, a u tom slučaju fizička distanca ima bitnu ulogu.

Posebno su rizične za širenje SARS-CoV-2 kapljice koje izbacuju osobe kod kašljanja i kihanja. U dokumentu „Postupanje s oboljelima, bliskim kontaktima oboljelih i prekid izolacije i karantene“⁹ HZJZ navodi da se bliski kontakt u svrhu zdravstvenog nadzora u karanteni/samoizolaciji definira, između ostaloga, kao nezaštićen izravni kontakt s infektivnim izlučevinama oboljelog od bolesti COVID-19 (dodirivanje korištenih maramica golom rukom ili npr. ako se bolesnik iskašlje u osobu).

23. Provjetravanjem se smanjuje koncentracija aerosola, to jest lebdećih srednjih i malih čestica. Naime, male čestice koje se izbacuju respiratornim putem mogu određeno vrijeme lebdjeti u zraku i biti nošene zračnim strujama, za razliku od velikih čestica koje brzo sedimentiraju. Vrijeme u kojem male kapljice mogu lebdjeti u zraku ovisi, osim o njihovoj veličini, o strujanju zraka, temperaturi i vlažnosti zraka. Najvažnija mjera za uklanjanje lebdećih čestica je provjetravanje zatvorenih prostora.

Što se tiče mogućnosti prijenosa virusa aerosolom, tu je osnovna mjera smanjiti broj osoba s kojima se dolazi u kontakt u zatvorenim prostorima. To znači izbjegavanje prenapučenih prostora i provjetravanje prostorija. Ako je infektivni aerosol prisutan u prostoriji, pravilno nošenje maske visoke razine filtracije može pomoći, ali ne može

---

⁷ Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), Tko ne treba nositi masku? Izuzeće od obveze nošenja maske, Zagreb, 13. srpnja 2020., <https://www.hzjz.hr/priopcenja-mediji/tko-ne-treba-nositi-masku-izuzece-od-obveze-nosenja-maske/>,

⁸ Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), Nošenje maski za lice nakon preboljele bolesti COVID-19 ili nakon cijepljenja, Zagreb, 6. prosinca 2020., https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/maske_nakon_preboljele_bosti_COVID_19_i_nakon_cijepljenja_.pdf

⁹ Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), Postupanje s oboljelima, bliskim kontaktima oboljelih i prekid izolacije i karantene, Verzija 16, Zagreb, 5. siječnja 2022., <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2021/11/Postupanje-s-oboljelima-bliskim-kontaktima-oboljelih-i-prekid-izolacije-i-karantene-ver16.pdf>.

spriječiti kontakt sluznice očiju s infektivnim aerosolom. Stoga je važno u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati prenapučene zatvorene prostore i provjetravati sve zatvorene prostore.

24. Okupljanja većeg broja osoba predočenjem potvrde o cijepljenju, preboljenju ili negativnom rezultatu brisa ždrijela ima epidemiološko opravdanje. Naime, iako cijepljena osoba i osoba koja je preboljela COVID-19 mogu biti zaraženi i prenositi infekciju, manja je vjerojatnost za to nego u slučaju osobe koja nije preboljela bolest, a nije ni cijepljena. Veće smanjenje transmisije virusa postiže se testiranjem onih koji imaju veću vjerojatnost biti pozitivni u testu, a to su necijepljeni i oni koji nisu preboljeli bolest COVID-19, nego da se testiraju cijepljeni i oni koji su je preboljeli. Uvjetovanje većih okupljanja EU digitalnim COVID potvrdama nije jamstvo da neće doći do širenja zaraze na okupljanjima, pogotovo u svijetlu Omicron varijante virusa SARS-CoV-2, ali je to – uzimajući u obzir racionalno usmjeravanje postojećih resursa – za sada najefikasniji način smanjivanja rizika kod okupljanja.

25. Kao i prije pojave Omicron varijante virusa SARS-CoV-2, pogrešno je izjednačavati cijepljene i necijepljene osobe s obzirom na mogućnost obolijevanja te prenošenja virusa SARS-CoV-2. ECDC u već spomenutom dokumentu „Procjena daljnje pojave i potencijalnog utjecaja zabrinjavajuće varijante SARS-CoV-2 Omicron u kontekstu tekućeg prijenosa zabrinjavajuće varijante Delta u EU/EEA“ (v. bilješku 2) navodi kako treba nastaviti s naporima da se poveća cjepni obuhvat osoba koje su necijepljene te koje su djelomično cijepljene. Cijepljenje ostaje ključna komponenta višeslojnog pristupa potrebnog za smanjenje utjecaja Omicron varijante, a također suzbija Delta varijantu virusa SARS-CoV-2, koja je još uvijek prisutna u populaciji. Dodatne („booster“) doze povećavaju zaštitu od teških ishoda kod Delta varijante, a preliminarne procjene također sugeriraju da bi dodatna doza mogla povećati zaštitu od Omicron varijante. Očekuje se da će učinak na populaciju biti veći ako dodatnu dozu primi većina odrasle populacije i ako se ta doza primi što je prije moguće nakon primarnog cijepljenja, a najranije tri mjeseca od završetka primarnog cijepljenja.

Prema dokumentu Centra za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC) „Omicron varijanta: Što trebate znati“,¹⁰ očekuje se da će aktualna cjepiva zaštititi od teških bolesti, hospitalizacija i smrti zbog infekcije varijantom Omicron. Pojava Omicrona dodatno naglašava važnost cijepljenja i docjepljivanja, iako će vjerojatno dolaziti do infekcija s blažim posljedicama i kod osoba koje su potpuno cijepljene.

26. Kao što cijepljenje ne uklanja u potpunosti mogućnost da osoba bude zarazna nego tu mogućnost znatno umanjuje, tako i negativni test ne uklanja u potpunosti mogućnost da osoba bude zarazna nego tu mogućnost znatno umanjuje. Osoba koja posjeduje negativni test može biti zarazna te prenijeti zarazu na druge osobe. Kao što je navedeno u dokumentu Europske komisije „Zajednički popis brzih testova na antigen COVID-19; Zajednički standardizirani skup podataka koji trebaju uključivati potvrde o rezultatima testa na COVID-19“,¹¹ da bi bili uvršteni u navedeni popis brzi

---

¹⁰ Centers for Disease Control and Prevention, CDC, Omicron Variant: What You Need to Know, Updated Dec. 20, 2021, <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/variants/omicron-variant.html>

¹¹European Commission Directorate-General for Health and Food Safety, EU health preparedness: A common list of COVID-19 rapid antigen tests; A common standardised set of data to be included in

antigenski testovi trebaju zadovoljiti minimalne zahtjeve performansi od $\geq 90\%$ osjetljivosti i $\geq 97\%$ specifičnosti.

27. Uzimajući u obzir sve prethodno navedene činjenice, osobito preporuke ECDC-a vezane uz suzbijanje Omicron varijante virusa SARS-CoV-2, a prateći nagli porast novooboljelih u zemljama Europe i svijeta, koji od 52. tjedna 2021., a posebno od početka 2022. bilježimo i u Hrvatskoj, te uvažavajući visok udio Omicron varijante virusa SARS-CoV-2 utvrđen slučajnim odabirom uzoraka koji provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo, kao i činjenicu da svako okupljanje građana prati velik rizik zaraze i širenja bolesti COVID-19, Stožer civilne zaštite, u suradnji s ministrom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, ocijenio je da su se okolnosti u Hrvatskoj, vezano uz pandemiju/epidemiju zarazne bolesti COVID-19, posljednjih dana bitno promijenile odnosno pogoršale. Novonastale otegotne okolnosti dovode do nužnosti jačeg ograničavanja okupljanja, te nalažu da se prilikom okupljanja mora smanjiti rizik prijenosa zaraze pojačanim nošenjem maski i održavanjem distance, kao i primjerenim korištenjem EU digitalnih COVID potvrda.

Struka smatra pravilnim zaključak iz već citiranog britanskog dokumenta (v. bilj. 5.), u kojem se izrijeком navodi da je esencijalno ograničiti kontakte te da će ta mjera najvjerojatnije imati i najveći utjecaj na kontrolu prijenosa virusa u kratkom roku jer „postoji izravna veza između broja i trajanja kontakata i infekcije“. U postojećim okolnostima, dakle, cilj je pokušati usporiti, što je više moguće, „krivulju“ rasta broja osoba zaraženih virusom SARS-CoV-2.

28. Odlukom o izmjenama i dopuni Odluke o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja (u daljnjem tekstu: **ova Odluka**), koju je Stožer civilne zaštite donio 08. siječnja 2022. u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, uvode se strože nužne epidemiološke mjere u odnosu na već postojeće, a koje se u prvom redu odnose na ograničavanje okupljanja i pojačano korištenje medicinskih maski i maski za lice. Uvodi se i jedna, prema procjeni Stožera, vrlo bitna obveza za poslodavce – da organiziraju rad od kuće kad god je to moguće. Uz mjere ograničavanja okupljanja i pojačanog korištenja medicinskih maski ili maski za lice, ta mjera može vrlo značajno utjecati na usporavanje širenja virusa SARS-CoV-2 neovisno o tome je li riječ o njegovoj Delta ili Omicron varijanti.

29. Točkom I. ove Odluke, a sukladno prijedlozima epidemiološke struke i procjeni rizika ECDC-a navedenoj u točki 18., izmijenjena je točka III. Odluke/2021 na način da su uvedene strože nužne epidemiološke mjere od onih koje su do sada bile na snazi, i to na način:

- da se zabrana svih javnih događanja i okupljanja na otvorenom odnosi na javna događanja i okupljanja s više od 50 osoba, a ne s više od 100 osoba kako je bilo

propisano u Odluci/2021, te da okupljanja na otvorenim prostorima s EU digitalnim COVID potvrdama koja su se mogla održavati uz suglasnost lokalnog stožera više neće biti moguća s neograničenim brojem osoba, već s najviše 200 osoba;

- da se zabrana svih javnih događanja i okupljanja u zatvorenim prostorima odnosi na javna događanja i okupljanja s više od 25 osoba, a ne s više od 50 osoba kako je bilo propisano u Odluci/2021, te da okupljanja u zatvorenim prostorima s EU digitalnim COVID potvrdama koja su se mogla održavati uz suglasnost lokalnog stožera više neće biti moguća s neograničenim brojem osoba, već s najviše 100 osoba;
- da su privatne svečanosti ograničene na 20 osoba, a ne na njih 30 kako je bilo propisano u Odluci/2021, s iznimkom privatnih svečanosti na kojima svi prisutni imaju EU digitalne COVID potvrde zbog čega će na njima moći biti okupljeno do 50 osoba;
- da je uvedena nužna epidemiološka mjera obveznog korištenja medicinskih maski ili maski za lice na pogrebima, posljednjim ispraćajima i polaganjima urni
- da je uvedena nužna epidemiološka mjera obveznog korištenja medicinskih maski ili maski za lice na umjetničkim izvedbama i programima (osim za izvoditelje) koji se održavaju u zatvorenim prostorima
- da je uvedena nužna epidemiološka mjera obveznog korištenja medicinskih maski ili maski za lice na kino projekcijama i izložbama u muzejskim, galerijskim i ostalim izvedbenim prostorima u zatvorenom
- da je uvedena nužna epidemiološka mjera obveznog korištenja medicinskih maski ili maski za lice na sjednicama predstavničkih tijela
- da je uvedena nužna epidemiološka mjera obveznog korištenja medicinskih maski ili maski za lice za vjernike ako prisustvuju vjerskim obredima, za koje obrede i dalje vrijedi preporuka da se održavaju na način koji omogućava vjernicima da im prisustvuju bez dolaska u vjerske objekte (putem radijskih i televizijskih programa ili slično).

Također u izričaju već uvedene mjere ograničavanja rada ugostiteljskih objekata i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja pružaju ugostiteljske usluge dodatno je naglašena potreba pridržavanja najvažnijih općih epidemioloških mjera na način da su izrijekom navedene mjere ograničenja broja gostiju koji mogu istovremeno biti u objektu, obveza održavanja fizičkog razmaka od najmanje 1,5 metra između pojedinih skupina gostiju, obveza korištenja medicinskih maski ili maski za lice dok se ne sjedi za stolom i konzumira jelo, piće ili napitci te obveze prozračivanja, čišćenja i dezinficiranja prostora.

30. Točkom II. ove Odluke se, u skladu s izmjenom točke III. stavaka 1. Odluke, broj osoba za javna događanja i okupljanja na otvorenom koja se, iznimno, mogu održati uz suglasnost i epidemiološki okvir županijskom zavoda za javno zdravstvo, smanjuje sa 100 na 50 osoba.

31. Točkom III. ove Odluke izvršeno je usklađivanje točke V. stavka 1. Odluke/2021 s mjerom iz točke III. stavka 1. podstavka 8. Odluke/2021, koja je ovom

Odlukom izmijenjena na način da su sve privatne svečanosti bez EU digitalnih COVID potvrda sada ograničene na najviše 20 umjesto dosadašnjih 30 osoba. Stoga je u tom dijelu bilo potrebno izmijeniti i točku V. stavak 1. Odluke/2021, kojom se iznimno dopuštalo održavanje svadbenih svečanosti s više od 30 osoba (uz daljnje propisane pretpostavke).

32. Točkom IV. ove Odluke ograničava se broj gledatelja na natjecanjima na kojima je iznimno dopušteno prisustvo gledatelja ako svi prisutni posjeduju EU digitalne COVID potvrde. Do sada takvog ograničenja nije bilo, a ovom se Odlukom uvodi ograničenje koje ovisi o kapacitetu tribine i o tome održava li se natjecanje u zatvorenom ili na otvorenom prostoru. Za natjecanja koja se održavaju u zatvorenim prostorima popunjeno smije biti najviše 20% kapaciteta pojedine tribine, a na natjecanjima koja se održavaju na otvorenim prostorima popunjeno smije biti najviše 40% kapaciteta pojedine tribine.

33. Točkom V. ove Odluke dopunjena je točka X. Odluke/2021 na način da je poslodavcima kao nužna epidemiološka mjera uvedena nova obveza – da organiziraju rad od kuće kad god je to moguće. Prema procjeni Stožera, ovo je iznimno važna mjera jer se zahvaljujući njoj mogu znatno smanjiti kontakti radno aktivnog stanovništava, smanjiti pritisak na javni prijevoz te u kombinaciji s općim epidemiološkim mjerama i ostalim mjerama koje su uvedene ovom Odlukom znatno usporiti širenje virusa SARS-CoV-2.

34. Točkom VI. ove Odluke izmijenjena je točka XI. stavak 2. Odluke/2021, u kojem je bila sadržana uputa svim stožerima civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave da „daju prethodnu suglasnost za održavanje svih javnih događanja i okupljanja sa više od 100 osoba na jednom mjestu sukladno ovoj Odluci“. Ta je odredba izmijenjena tako da stožeri civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izdaju prethodnu suglasnost za održavanje javnih događanja i okupljanja, u okviru ovlasti danih im ovom Odlukom, sukladno odredbama ove Odluke.

35. U točkama VII. do IX. ove Odluke sadržane su prijelazne i završne odredbe.

36. Točkom VII. ove Odluke uređeno je trajanje nužnih epidemioloških mjera koje su njome uvedene, pri čemu je propisano i to da se iznimno, u slučaju bitno promijenjenih okolnosti, nužne epidemiološke mjere uvedene ovom Odlukom mogu mijenjati i prije isteka roka važenja.

37. Ova Odluka utemeljena je na pravnoj osnovi iz članka 47. stavaka 2. i 4. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, br. 79/07., 113/08., 43/09., 130/17., 114/18., 47/20., 134/20. i 143/21.). Članak 47. stavak 2. sadržava popis posebnih sigurnosnih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti među kojima su i obveza pravilnog nošenja maske za lice ili medicinske maske, zabrana ili ograničenje održavanja javnih događanja i/ili okupljanja, zabrana ili ograničenje održavanja privatnih okupljanja (točke 9., 10., i 11.), pri čemu nadležno tijelo može narediti i „druge potrebne mjere“ (točka 12.).

38. Članak 47. stavak 4. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti propisuje da za donošenje tih mjera, osim ministra zdravstva, može biti nadležan i Stožer civilne

zaštite koji ih donosi u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo u slučaju da je proglašena epidemija zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti u odnosu na koju je i Svjetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju, odnosno epidemiju ili opasnost od nje. S druge strane, članak 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, br. 82/15., 118/18., 31/20., 20/21.) izrijekom obvezuje Stožer civilne zaštite da donosi odluke kojima se naređuju sigurnosne mjere budući da pandemija/epidemija zarazne bolesti COVID-19 predstavlja stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana te gospodarsku aktivnost uzrokujući znatnu gospodarsku štetu. Stoga je pandemija/epidemija zarazne bolesti COVID-19 dovela do nastupa posebnih okolnosti u kojima je Stožer civilne zaštite – na temelju članka 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite u vezi s člankom 47. stavkom 4. ZoZPB-a – ne samo ovlašten, nego i obvezan donositi takve odluke. Odluke Stožera civilne zaštite donose se pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Hrvatske.

39. Pojedine mjere propisane ovom Odlukom (nošenje maski za lice, zabrana ili ograničenje održavanja javnih događanja i/ili okupljanja te privatnih okupljanja) na snazi su već mjesecima, s blažim ili strožim stupnjevima obvezivanja na pojedina činjenja ili propuštanja, odnosno s blažim ili strožim stupnjevima ograničenja sloboda i prava, ovisno o kretanjima (valovima) epidemije prikazanima u točkama 11. do 16. ovog obrazloženja. Svjetska zdravstvena organizacija pandemiju zarazne bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 proglasila je 11. ožujka 2020., a isti je dan ministar zdravstva proglasio epidemiju u Republici Hrvatskoj, što je dugo i iznimno iscrpljujuće razdoblje za sve, na globalnoj i nacionalnoj razini.

40. Kao što je prikazano na grafikonu 9. u točki 15. ovog obrazloženja, u odnosu na izabranih šest zemalja EU, na dan 7. siječnja 2022. u Hrvatskoj su na snazi bile najmanje stroge mjere ograničenja kojima je cilj smanjenje kontakata među ljudima.

41. Procjenjuje se da će se i nakon stupanja na snagu ove Odluke, kojom se postrožuju pojedine postojeće mjere (u prvom redu, one o ograničenju okupljanja i obvezi nošenja maski za lice), Hrvatska i dalje nalaziti među zemljama s najnižim indeksom strogosti mjera.

42. Vodilo se računa o uravnoteživanju svih međusobno suprotstavljenih zaštićenih dobara tako da mjere koje se uvode ovom Odlukom budu prikladne, nužne i razmjerne cilju koji se nastoji postići. Za uvedene je mjere procijenjeno da će moći utjecati na usporavanje širenja virusa SARS-CoV-2, a da će pritom u najmanjoj mogućoj mjeri zadirati u prava pojedinaca i njihov privatni i društveni život te da će u najmanjoj mogućoj mjeri naštetiti nositeljima gospodarskih aktivnosti i nacionalnom gospodarstvu, kao i društvu u cjelini. Ima li se u vidu legitimni cilj određivanja strožih mjera (u prvom redu, zaštita zdravlja stanovništva i sprečavanje urušavanja zdravstvenog sustava zemlje), nastojanje da se propisanim mjerama spriječi odnosno uspori širenje bolesti COVID-19 u skladu s prijedlozima epidemiološke struke, objavama Europskog centra za kontrolu i prevenciju bolesti (ECDC) i dostupnim laboratorijskim i znanstvenim istraživanjima ne čini se nerazmjernim tom cilju niti se bilo kojoj skupini osoba nameće teret koji bi se, prema procjeni donositelja ove Odluke, mogao ocijeniti kao objektivno prekomjeran.

43. Protiv uvođenja strožih epidemioloških mjera od onih koje se uvode ovom Odlukom govori i to što se širenje virusa ne može spriječiti niti usporiti samom činjenicom uvođenja neke nužne mjere. Ustavni sud je u rješenju broj: U-II-5417/2021 i dr. od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr) naglasio: „Članak 58. Ustava nužno je sagledati zajedno s člankom 69. stavkom 2. Ustava kojim je propisano da je svatko dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi. U situaciji proglašene epidemije zarazne bolesti osobna odgovornost pojedinca je povećana jer je to nužno za sprečavanje širenja zaraze u državi te je potrebna pojačana društvena odgovornost koja počiva na načelu solidarnosti. To podrazumijeva da su i građani sami dužni poduzimati sve propisane mjere kako bi smanjili mogućnost širenja zaraze na minimum. To ujedno znači da je zaštita vlastitog zdravlja u ustavnom poretku Republike Hrvatske postavljena ne samo kao moralna već i kao pravna obveza svake osobe“ (točka 9. rješenja). Sukladno tome, ova Odluka, kao i sve ostale do sada donesene odluke u borbi protiv zarazne bolesti COVID-19, samo su nužni normativni okvir za provedbu pravne obveze o kojoj govori Ustavni sud.

44. S tim u vezi, nakon gotovo dvogodišnjeg iskustva borbe protiv virusa SARS-CoV-2 može se s velikom vjerojatnošću zaključiti da je najefikasniji oblik sprečavanja njegova širenja uravnotežena kombinacija niza mjera: cijepljenja, koje je primarno, zajedno s djelotvornom provedbom od strane svih stanovnika općih epidemioloških mjera, normativno uobličениh u odlukama Stožera civilne zaštite i uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, kao što su korištenje medicinskih maski ili maski za lice, održavanje fizičkog razmaka, što uključuje i izbjegavanje većih okupljanja, osobito u zatvorenim prostorima, dezinficiranje i provjetravanje prostora i sl. Niti se nakon cijepljenja građani smiju osjećati 100% zaštićeni pa zbog tog osjećaja zanemariti opće epidemiološke mjere niti građani, ako se pridržavaju svih propisanih općih epidemioloških mjera i uputa, smiju smatrati da im je to dovoljna razina sigurnosti pa im cijepljenje nije potrebno. Uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti (osobito one navedene u točkama 20. do 26. ovog obrazloženja), cijepljenje, koje je u Hrvatskoj besplatno i široko dostupno, uz pridržavanje uvedenih sigurnosnih mjera te uvažavanje uputa objavljenih na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, najbolji su oblik sprečavanja širenja virusa SARS-CoV-2, a time i postupnog suzbijanja epidemije.

45. Ustavni sud Republike Hrvatske naveo je u rješenju broj: U-I-5781/2021 i dr. od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr) da „od donositelja mjera očekuje da mjere koje donosi (naređuje) ubuduće sadržavaju obrazloženje na temelju kojeg će adresati tih mjera, kao i javnost, biti upoznati s razlozima zbog kojih je pojedina mjera donesena ...“. Sukladno tome, u **točki VIII.** ove Odluke određeno je da se ona zajedno s obrazloženjem objavljuje na mrežnoj stranici Ravnateljstva civilne zaštite na kojoj se objavljuju sve odluke Stožera civilne zaštite.

46. U **točki IX.** ove Odluke određeno je da se objavljuje u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 11. siječnja 2022. Ova se Odluka u „Narodnim novinama“ objavljuje bez obrazloženja jer se odluke koje Stožer civilne zaštite donosi u provedbi članka 47. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti smatraju „drugim propisima“ u smislu članka 125. alineje 2. Ustava Republike Hrvatske, što je utvrdio Ustavni sud u točki 33.1. rješenja broj: U-I-1372/2020 i dr. od 14. rujna 2020. („Narodne novine“, br.

105/20.), u točki 8. rješenja broj: U-II-5417/2021 od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr), i dr.

47. Odluka o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja ovom se Odlukom mijenja peti put. Poštujući zahtjeve pravne sigurnosti, nakon što se ova Odluka objavi u „Narodnim novinama“, na mrežnoj stranici Ravnateljstva civilne zaštite objavit će se i pročišćeni tekst Odluke o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja.